

Către: Ministerul Finanțelor

Nr. 157/24-EC din 27 decembrie 2024

Ref: avizare proiectul de lege privind achizițiile publice

Asociația Businessului European (EBA Moldova) se adresează în contextul consultărilor publice asupra proiectul de lege privind achizițiile publice, și urmare a examinării proiectului Vă comunică, la această etapă, anexat propunerile și anumite clarificări ce urmează a fi operate.

Ținând cont de complexitatea acestui act normativ menit să transpună în legislația națională a Directivelor Uniunii Europene, și anume Directiva 2014/24/UE privind achizițiile publice, Directiva 89/665/CEE privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice și a contractelor publice de lucrări, precum și Directiva 92/13/CEE privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare în procedurile de achiziții publice ale entităților din sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor, se impune necesitatea prezentării de către autor a noului concept, modificărilor aduse comparativ cadrului legal existent, etapelor de implementare a noii Legi, precum și alte aspecte importante de clarificare pentru potențialii participanți în procesul de achiziții publice.

Mulțumim anticipat pentru considerare și rămânem la dispoziția Dvs., exprimând deschiderea și disponibilitatea comunității de afaceri de a oferi suportul și expertiza necesară în vederea ajustării cadrului legal pentru realizarea unei dezvoltări sustenabile în termen lung.

Anexă: Aviz EBA Moldova la proiectul de lege privind achizițiile publice – 16 file

Cu deosebit respect,

**Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European**

Ex: eugen.cozmulici@eba.md

Tel: 079188919

Anexă: Aviz EBA Moldova la proiectul privind achizițiile publice

Textul din proiectul de lege	Comentarii/Obiecții	Redacția propusă
<p>Articolul 1. Domeniul de aplicare a legii (1) Prezenta lege reglementează modul de atribuire a contractelor de achiziții publice și a concursurilor de soluții, regimul juridic aplicabil acestor contracte, precum și anumite aspecte specifice privind executarea acestora, a căror valoare estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, este egală cu sau mai mare decât următoarele praguri:</p> <p>a) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – 1 000 000 MDL;</p> <p>b) pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii și concursuri de soluții atribuite de autorități publice centrale – 600 000 MDL;</p> <p>c) pentru contractele de achiziții publice de bunuri care au ca obiect produsele menționate în Anexa nr. 2, atribuite de autorități contractante care își desfășoară activitatea în domeniul apărării – 600 000 MDL;</p> <p>d) pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii și concursuri de soluții atribuite de autorități publice locale și persoane juridice de drept public – 800 000 MDL;</p> <p>e) pentru contractele de achiziții publice de bunuri care nu au ca obiect produsele menționate în Anexa nr. 2, atribuite de autoritățile publice centrale care își desfășoară activitatea în domeniul apărării – 800 000 MDL;</p>	<p>Se constată că pragurile de la care se aplică proiectul Legii achizițiilor publice față de legea curentă sunt practic triplate.</p> <p>Practica a demonstrat că, de obicei autoritățile contractante practică abuzuri la achizițiile de valoare mică, și atribuie contractele ofertanților favoriți, conștientizând că nu există un control din partea ANSC.</p> <p>Or achizițiile de valoare mică pot fi contestate doar în instanțele de judecată și acest lucru nu asigură suspendarea procedurii și nici celeritatea (în contextul actual examinarea unei cauze administrative doar în prima instanță ar putea dura câțiva ani și respectiv nu s-ar asigura examinarea eficientă a litigiilor legate de achizițiile publice).</p> <p>Nu putem să comparăm cu pragurile folosite de alte state Europene. Directiva stabilește anumite marje pentru state, însă fiecare stat trebuie să se raporteze la circumstanțele naționale. În Moldova, marea majoritate a achizițiilor de lucrări sunt sub 1 mln. de lei și oferirea posibilității ca aceste achiziții să fie în afara Legii achizițiilor publice considerăm că va afecta grav eficiența utilizării banilor publici.</p>	<p>Articolul 1. Domeniul de aplicare a legii (1) Prezenta lege reglementează modul de atribuire a contractelor de achiziții publice și a concursurilor de soluții, regimul juridic aplicabil acestor contracte, precum și anumite aspecte specifice privind executarea acestora, a căror valoare estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, este egală cu sau mai mare decât următoarele praguri:</p> <p>a) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – 375 000 MDL;</p> <p>b) pentru contractele de achiziții publice de bunuri și servicii, altele decât cele menționate la lit. c) precum și concursuri de soluții – 300 000 MDL;</p> <p>c) pentru contractele de achiziții publice care au ca obiect servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în Anexa nr. 14 – 600 000 MDL.</p> <p>Articolul 4. Modalități de calculare a valorii estimate a contractelor de achiziții publice (12) Prin derogare de la prevederile alin. (9) și (10) autoritatea contractantă are dreptul de a nu aplica prezenta lege numai pentru obiectele/loturile care îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții:</p> <p>a) valoarea estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, a obiectului/lotului respectiv este mai mică de sau egală cu 375 000 MDL pentru lucrări, este mai mică de sau egală cu 300 000 MDL pentru bunuri și servicii care nu sunt enumerate în Anexa</p>

<p>f) pentru contractele de achiziții publice care au ca obiect servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în Anexa nr. 14 – 1 000 000 MDL.</p> <p>Articolul 4. Modalități de calculare a valorii estimate a contractelor de achiziții publice (12) Prin derogare de la prevederile alin. (9) și (10) autoritatea contractantă are dreptul de a nu aplica prezenta lege numai pentru obiectele/loturile care îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții: a) valoarea estimată, fără taxa pe valoarea adăugată, a obiectului/lotului respectiv este mai mică de sau egală cu 1 000 000 MDL pentru lucrări și este mai mică de sau egală cu 600 000 MDL pentru bunuri și servicii;</p>		<p>nr. 14 și 600 000 MDL pentru servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în Anexa nr. 14.</p>
<p>Articolul 2. Noțiuni principale <i>autorități publice centrale</i> – persoane juridice cu statut de: a) autoritate publică, autoritate centrală, autoritate publică centrală de specialitate, precum și structuri organizaționale de pe lângă sau din sfera de competență a acestora; b) autoritate, instituție, organ, organizație, oficiu sau agenție de stat, autonomă, independentă, de autoadministrare și/sau de reglementare;</p>	<p>Propunem completarea definiției autorității publice centrale, pentru a exclude din sfera de reglementare a legii organizațiile de autoadministrare private, care nu primesc finanțare din bugetul de stat și nu au funcționari de stat în consiliile de administrație. e.g. uniunile profesionale în profesiile juridice (avocați, notari, executori, medietori, etc.), ATIC (ict.md), alte organizații de autoadministrare</p>	<p>Propunem următoarea redacție: b) autoritate, instituție, organ, organizație, oficiu sau agenție de stat, autonomă, independentă, de autoadministrare și/sau de reglementare, activitatea căreia este asigurată cu bani publici sau gestiunea căreia constituie obiectul controlului din partea autorităților publice centrale sau locale ori a altor persoane juridice de drept public, sau consiliul ei de administrație, de conducere ori de supraveghere este format, în proporție de peste 50%, din membri numiți de către entitățile menționate;</p>
<p>Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p>	<p>Ar trebui specificat mai explicit exemple de abatere profesională pentru a putea fi aplicat de autoritățile contractante și ANSC. Or încălcarea</p>	<p>Articolul 2. Noțiuni principale În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p>

<p><i>abatere profesională</i> – orice comportament culpabil care afectează credibilitatea profesională a operatorului economic, cum ar fi încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală, săvârșite cu intenție sau din culpă gravă, inclusiv încălcări ale normelor de deontologie în sensul strict al profesiei căreia îi aparține acest operator;</p>	<p>drepturilor de proprietate intelectuală nu este o abatere atât de des întâlnită în Republica Moldova. Mai des este vorba de executarea necalitativă a lucrărilor și refuzul de a le remedia când autoritățile contractante sunt nevoite să se adreseze în instanță (același lucru e și cu livrarea bunurilor necalitative și prestarea necorespunzătoare a serviciilor). Deși acest lucru e și temei de includere în lista de interdicție, numărul foarte mic al operatorilor din această listă (https://tender.gov.md/ro/lista-de-interdicție) denotă faptul că rareori autoritățile contractante se adresează cu solicitări de includere în respectivă a listă a operatorilor economici.</p>	<p><i>abatere profesională</i> – orice comportament culpabil care afectează credibilitatea profesională a operatorului economic, cum ar fi încălcări ale drepturilor de proprietate intelectuală, refuzul de a remedia lucrările, executate necalitativ, serviciile prestate necalitativ, refuzul de a livra alte bunuri conforme, atunci când bunurile livrate sunt neconforme cu condițiile contractuale sau necalitative, neexecutarea sau executarea cu întârziere a contractului de achiziție publică dacă această întârziere depășește dublul timpului alocat în contract pentru executare, săvârșite cu intenție sau din culpă gravă, inclusiv încălcări ale normelor de deontologie în sensul strict al profesiei căreia îi aparține acest operator. Faptul dat poate fi demonstrat atât prin acte de constatare ale autorităților contractante cât și prin acte de dispoziție ale instanțelor de judecată, chiar dacă ele nu menționează expresia „abatere profesională”.</p>
<p>Articolul 4. Modalități de calculare a valorii estimate a contractelor de achiziții publice (8) În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze lucrări pentru care urmează să pună la dispoziție executantului materiale, utilaje, echipamente tehnologice sau orice alte amenajări și dotări necesare execuției lucrărilor, valoarea estimată a acestor contracte de achiziții publice trebuie să includă atât costul lucrărilor care urmează a fi executate, cât și valoarea totală a facilităților menționate.</p>	<p>Norma dată nu a fost nici pînă acum aplicată căci ar duce în confuzie operatorii economici. De asemenea aceasta pune pe seama autorității contractante povara de a face o evaluare monetară a bunurilor/utilajelor/echipamentelor tehnologice care le v-a pune la dispoziția operatorilor economici.</p>	<p>-</p>

<p>Articolul 8. Excepții specifice pentru contracte de servicii</p> <p>e) oricare dintre următoarele servicii juridice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea legală a statului sau a unei autorități publice de către un avocat în sensul Legii cu privire la avocatură nr. 1260/2002 în cadrul unei proceduri de arbitraj, mediere sau de conciliere desfășurate în Republica Moldova sau într-un alt stat sau în fața unei instanțe internaționale de arbitraj sau de conciliere ori în cadrul unor proceduri judiciare în fața instanțelor, a tribunalelor sau a autorităților publice ale Republicii Moldova sau ale unui alt stat sau în fața instanțelor judecătorești sau instituțiilor internaționale; - consilierea juridică oferită anticipat sau în vederea pregătirii oricăreia din procedurile menționate la liniuța întâi ori în cazul în care există un indiciu tangibil și o mare probabilitate ca respectiva cauză la care face referire consilierea să devină obiectul unor astfel de proceduri, cu condiția ca respectiva consiliere să fie acordată de un avocat în sensul Legii cu privire la avocatură nr. 1260/2002; - serviciile de certificare și autentificare a documentelor care trebuie să fie furnizate de notari; - serviciile juridice prestate de mandatar sau tutori desemnați ori alte servicii juridice ai căror furnizori sunt numiți de o instanță judecătorească sau sunt desemnați prin lege să execute sarcini specifice sub supravegherea acestor instanțe judecătorești sau tribunale; - alte servicii juridice care au legătură, chiar și ocazional, cu exercitarea autorității publice și ale 	<p>Propunem de completat articolul cu alte excepții obiective , pentru care criteriile de baza pentru selectie nu pot fi cel mai mic pret:</p> <p>ex: contractarea serviciilor de consultanță juridică prestate de companii de consultanță</p> <p>Contractarea serviciilor de consultanță juridică prestate de companii de consultanță, fără a se limita la avocați. Or, Legea cu privire la avocatură nr. 1260/2002 la art. 8 alin. (2) limitează oferirea asistenței juridice de către un avocat doar pentru reprezentarea intereselor în instanța de judecată și participarea la acțiuni de urmarire penală. Alte servicii juridice pot fi prestate și de alți consultanți.</p> <p>De asemenea, considerăm că urmează a fi exceptate de procedura stabilită de prevederile Legii nr. 74/2020 contractarea serviciilor executorilor judecătorești, dar și serviciilor de arbitraj, de conciliere, precum și celelalte modalități de soluționare alternativă a litigiilor.</p>	<p>Articolul 8. Excepții specifice pentru contracte de servicii, lit e) de completat cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - serviciile executorilor judecătorești - serviciile de consultanță juridică prestate de companii de consultanță, fără a se limita la avocați
--	---	---

<p>căror furnizori, din motive ce nu țin de controlul autorității contractante, nu pot fi desemnați sau selectați conform regulilor achizițiilor publice;</p>		
<p>-</p>	<p>Lipsește mențiunea privind activitatea, structura, atribuțiile, bugetul AAP. Propunem utilizarea textului din Legea nr. 131/2015</p>	<p>Articolul 9. Agenția Achiziții Publice (1) Agenția Achiziții Publice este o autoritate administrativă în subordinea Ministerului Finanțelor, constituită în scopul fortificării capacităților autorităților contractante și dezvoltării abilităților mediului de afaceri în domeniul achizițiilor publice, în scopul monitorizării conformității desfășurării procedurilor de achiziții publice, precum și al efectuării analizei sistemului de achiziții publice. (2) Agenția Achiziții Publice dispune de bilanț propriu, de cont de decontare, de ștampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și denumirea în limba română.</p> <p>Articolul 10. Atribuțiile de bază ale Agenției Achiziții Publice Agenția Achiziții Publice are următoarele atribuții de bază în domeniul achizițiilor publice: a) elaborează și înaintează Ministerului Finanțelor propuneri de modificare și completare a legislației în domeniul achizițiilor publice; b) întocmește, actualizează și menține Lista de interdicție a operatorilor economici; c) monitorizează conformitatea desfășurării procedurilor de achiziție publică și efectuează analiza sistemului de achiziții publice;</p>

		<p>c1) exercită controlul privind respectarea regimului de incompatibilități al operatorilor economici stabilit la art. 16 alin. (6);</p> <p>d) acordă ajutor metodologic și consultații, precum și organizează seminare de instruire în domeniul achizițiilor publice;</p> <p>e) elaborează, dezvoltă și pune în aplicare mecanismele de certificare a persoanelor din cadrul autorităților contractante și furnizorilor de servicii de achiziție, responsabile de organizarea, desfășurarea procedurilor de achiziție publică și atribuirea contractelor de achiziții publice;</p> <p>f) editează Buletinul achizițiilor publice;</p> <p>g) menține pagina web oficială privind achizițiile publice ale Republicii Moldova;</p> <p>h) elaborează trimestrial și anual analize statistice privind achizițiile publice;</p> <p>i) solicită și obține de la organele competente orice informație necesară exercitării atribuțiilor;</p> <p>j) organizează campanii de sensibilizare privind achizițiile publice;</p> <p>k) emite rapoarte anuale în baza analizei economicității, a eficienței și a eficacității sistemului de achiziții publice;</p> <p>l) colaborează cu instituții internaționale și agenții similare din alte țări în domeniul achizițiilor publice.</p> <p>Articolul 11. Desfășurarea activității și administrarea Agenției Achiziții Publice Desfășurarea activității și administrarea Agenției Achiziții Publice se efectuează în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.</p>
--	--	---

		<p>Articolul 12. Bugetul Agenției Achiziții Publice (1) Agenția Achiziții Publice se finanțează de la bugetul de stat, inclusiv din venituri colectate. (2) Bugetul Agenției Achiziții Publice se elaborează, se examinează, se aprobă și se execută în modul stabilit de legislație.</p>
-	<p>O problemă aparte pentru multe autorități contractante o constituie publicarea cu întârziere a dărilor de seamă de către AAP a dărilor de seamă în BAP. Deși trezoreria permite înregistrarea contractelor/acordurilor de modificare când încă darea de seamă nu este publicată în BAP în baza unei declarații pe proprie răspundere a autorităților contractante, încă există probleme cu direcțiile/departamentele de finanțe ale unor autorități contractante care interpretează legea astfel încât perfectează transferuri doar după publicarea în BAP. Și în aceste cazuri operatorii economici sunt nevoiți să aștepte cu lunile plățile pentru lucrările executate/bunurile livrate/serviciile prestate deși nu există obiecții la ele, autoritatea contractantă are bani, însă problema se rezumă în așteptarea unei formalități.</p> <p>Soluții la această problemă este obligarea AAP de a publica documentele în maxim 4 zile din data recepționării.</p> <p>O altă problemă este că AAP își arogă mai multe competențe decât le are în procesul de publicare ale documentelor în BAP. Astfel, în anumite cazuri</p>	<p>Articolul xx. Buletinul Achizițiilor Publice (1) Buletinul Achizițiilor Publice apare periodic, dar nu mai rar de două ori pe săptămână. (2) Agenția Achiziții Publice nu este în drept să refuze publicarea unei publicări în Buletinul Achizițiilor Publice pe motivul emiterii unui raport de monitorizare. Publicarea prezentată de autoritatea contractantă nu sunt incluse anumite informații cerute conform legislației Agenția Achiziții Publice, este în drept o singură dată, în termen de maxim 2 zile lucrătoare din data recepționării ei, să solicite autorității contractante rectificarea și/sau completarea dării de seamă. Agenția Achiziții Publice nu este în drept să refuze publicarea remisă repetat de autoritatea contractantă ca urmare a solicitării de rectificare și/sau completare, indiferent dacă s-au făcut sau nu rectificări sau completări. (3) Agenția Achiziții Publice v-a crea și menține un motor de căutare pe site-ul său care să permită identificarea publicărilor după: “autoritatea contractantă”, “operatorul economic”, “numărul procedurii de achiziție”.</p>

	<p>AAP refuză publicarea dărilor de seamă invocând anumite încălcări. Făcând o analogie a BAP-ului cu Monitorul Oficial, iar AAP cu Agenția Moldpres, încercarea AAP de a refuza publicarea în BAP a dărilor de seamă este ca și cum Moldpres ar refuza publicarea unei legi în Monitorul Oficial invocând că nu este de acord cu ea.</p> <p>Refuzul AAP de a publica în BAP este nu mai puțin grav. Iată de ce, este necesar de a include o prevedere expresă în lege că AAP nu are competența de a refuza publicarea în BAP pe obiecții ce țin de fondul documentului.</p> <p>Deși AAP poate emite raporturi de monitorizare, acestea, pe de o parte pot fi contestate în instanță de către autoritățile contractante, iar pe de altă parte nu pot servi drept temei de a refuza publicarea unui document în BAP și blocarea în continuare a achiziției.</p> <p>O problemă a BAP este și faptul că la moment acesta nu are nici un motor de căutare (https://tender.gov.md/ro/bap). Iar căutarea unei dări de seamă în el este foarte complicată din acest considerent. Deși există un motor de căutare pentru contracte atribuite, acesta nu este niciun fel legat de BAP și nu reflectă referințe la numărul/data buletinului în care au fost publicate darea de seamă sau alte documente legate de anumite contracte.</p>	
<p>Articolul 43. Rapoarte de încercare, certificare și alte mijloace de probă</p>	<p>AAP, reieșind din resursele limitate, fiind supra-încărcată, la moment dările de seamă în BAP se</p>	<p>-</p>

<p>(5) Agenția Achiziții Publice pune la dispoziția statelor membre UE, la cerere, toate informațiile referitoare la probele și documentele depuse în conformitate cu art. 41 alin. (12) și (13), art. 42 și alin. (1) – (4) din prezentul articol.</p> <p>(6) Autoritățile naționale competente au obligația de a furniza informația specificată la alin. (5) la solicitarea și în termenii stabiliți de Agenția Achiziții Publice.</p> <p>(7) Agenția Achiziții Publice comunică informațiile specificate la alin. (5) în conformitate cu prevederile art. 88.</p>	<p>publică cu întârziere, uneori și de mai mult de o lună din data recepționării lor de AAP. Iar aceste raportări nu vor face decât să împovăreze fără sens această instituție și mai mult. O atare normă v-a putea fi introdusă atunci când pe de o parte AAP va dispune de capacitățile necesare, iar pe de alta când RM va deveni stat membru UE.</p>	
<p>Articolul 57. Criterii de calificare</p> <p>(1) Autoritatea contractantă are obligația de a exclude din procedura de atribuire orice ofertant sau candidat despre care se cunoaște că, în ultimii 5 ani, a fost condamnat, prin hotărârea irevocabilă a unei instanțe judecătorești, pentru participare la activități ale unei organizații sau grupări criminale, pentru corupție, pentru fraudă și/sau pentru spălare de bani, pentru infracțiuni de terorism sau infracțiuni legate de activități teroriste, finanțarea terorismului, exploatarea prin muncă a copiilor și alte forme de trafic de persoane.</p>	<p>Interdicția stabilită pe un termen de 5 ani este una prea generală și nu ține cont de gravitatea infracțiunii comise. Ar putea o persoană să fie condamnată la 10 ani de închisoare, astfel că după 5 ani, deși încă-și ispășește pedeapsa să poată din nou participa la procedurile de achiziție. Codul penal prevede pentru toate aceste tipuri de infracțiuni pedepse diferite și sunt și circumstanțe atenuante, agravante, calificative agravante. Propunem ca interdicția să fie aplicată pe perioada în care persoana /operatorul economic își ispășește pedeapsa și pînă la stingerea antecedentelor penale.</p>	<p>Articolul 57. Criterii de calificare</p> <p>(1) Autoritatea contractantă are obligația de a exclude din procedura de atribuire orice ofertant sau candidat cu antecedente penale nestinse pentru participare la activități ale unei organizații sau grupări criminale, pentru corupție, pentru fraudă și/sau pentru spălare de bani, pentru infracțiuni de terorism sau infracțiuni legate de activități teroriste, finanțarea terorismului, exploatarea prin muncă a copiilor și alte forme de trafic de persoane.</p>
<p>Articolul 66. Criterii de atribuire a contractului de achiziție publică</p> <p>(19) În cazul aplicării criteriilor de atribuire prevăzute la alin. (3) lit. c) și d), ponderea minimă pe care elementul de preț o are în cadrul criteriului de atribuire a contractului de achiziții publice/acordului-cadru este:</p>	<p>Unele autorități publice și-au aprobat regulamente care exceptează anumite prevederi ale Legii nr. 131/2015 creând situații de licitații favorizate, iar norma specială cu 30% vine anume pentru a putea prin prisma evaluării calității să aleagă oferta indiferent de prețurile ofertate (spre exemplu, dacă o ofertă favorită acumulează 70 puncte</p>	<p>Articolul 66. Criterii de atribuire a contractului de achiziție publică</p> <p>(19) În cazul aplicării criteriilor de atribuire prevăzute la alin. (3) lit. c) și d), ponderea minimă pe care elementul de preț o are în cadrul criteriului de atribuire a contractului de achiziții publice/acordului-cadru este:</p>

<p>a) pentru contractele de achiziții publice de bunuri – 60%;</p> <p>b) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – 80%;</p> <p>c) pentru contractele de achiziții publice de servicii – 40%;</p> <p>d) pentru contractele de achiziții publice de manuale școlare – 30%.</p>	<p>pentru calitate, iar ofertele nefavorite sub 40 puncte, atunci indiferent de prețurile propuse va câștiga cea favorită). Considerăm că mai eficient și corect ar fi să fie achiziționate separat drepturile de autor și serviciile de printare.</p>	<p>a) pentru contractele de achiziții publice de bunuri – 60%;</p> <p>b) pentru contractele de achiziții publice de lucrări – 80%;</p> <p>c) pentru contractele de achiziții publice de servicii – 40%;</p>
<p>-</p>	<p>De cele mai dese ori, autoritățile contractante stabilesc criteriul de atribuire cel mai mic preț. Pentru a încuraja utilizarea și a criteriului de atribuire preț-calitate, propunem ca în Legea achizițiilor publice sau în documentațiile standard să fie incluse și câteva modele/exemple de factori de evaluare privind calitatea. Anticipăm că art. 66 alin. (8) v-a fi încălcat foarte frecvent căci autoritățile contractante nu cunosc cum să stabilesc factori de evaluare privind calitatea. Aici ar fi nevoie inclusiv de stabilit la nivel de politici anumite directive pentru a ghida autoritățile contractante.</p>	
<p>Articolul 69. Anularea procedurii de achiziție publică</p> <p>(2) Autoritatea contractantă are obligația de a anula procedura de atribuire a contractului de achiziție publică/acordului-cadru în următoarele cazuri:</p> <p>c) există abateri grave de la prevederile legale care afectează rezultatul procedurii de atribuire sau face imposibilă încheierea contractului;</p> <p>(3) În sensul prevederilor alin. (2) lit. c), prin abateri grave de la prevederile legale se înțelege situația în care, pe parcursul procedurii de atribuire, se</p>	<p>Multe autorități contractante anulează în mod arbitrar unele proceduri de achiziție doar din motiv că nu pot atribui contractul operatorului economic favorit. În acest sens ele își întemeiază decizia pe art. 71 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 131/2015. Norma dată permite anularea achiziției în caz de comitere a abaterilor grave de către autoritatea contractantă. Ea fiind transpusă la art. 69 alin. (2) lit. c) din Legea nouă, nimic nu se v-a schimba.</p>	<p>Propunem următoarele două soluții: fie excluderea completă a acestei norme, astfel încât autoritățile contractante să lanseze procedurile doar după ce sunt sigure că le vor putea duce pînă la capăt, fie impunerea ca sancțiune ca niciunul dintre membrii grupului de lucru care a decis aplicarea acestei norme să nu mai poată în următorii 3 ani să fie membru a grupului de lucru. Iar în acest sens să remită o dare de seamă specială către Agenția Achiziții Publice unde să menționeze acest fapt și să</p>

<p>constată erori sau omisiuni, iar autoritatea contractantă se află în imposibilitatea de a adopta măsuri corective fără ca aceasta să conducă la încălcarea principiilor prevăzute la art. 16.</p>	<p>Un exemplu în acest sens: Decizia ANSC Nr. 03D-895-24 din 09.12.2024</p>	<p>fie instituită o listă a persoanelor care nu pot fi membri ai grupurilor de lucru pentru 3 ani.</p>
<p>Articolul 70. Contract de achiziției publice (2) Se interzice, la momentul încheierii contractului de achiziție publică, modificarea unor elemente ale ofertei câștigătoare, impunerea de noi cerințe ofertantului câștigător sau implicarea oricărui alt ofertant decât cel care a prezentat oferta cea mai avantajoasă.</p>	<p>Unele autorități contractante la etapa de semnare a contractului modifică unele dintre clauzele inițial prevăzute în contractul model publicat în cadrul documentației de atribuire. Aceste modificări uneori pot fi esențiale pentru executarea contractului și avea un impact major asupra operatorului economic.</p>	<p>Articolul 70. Contract de achiziției publice (2) Se interzice, la momentul încheierii contractului de achiziție publică, modificarea unor elemente ale ofertei câștigătoare, impunerea de noi cerințe ofertantului câștigător, modificarea clauzelor din contractul publicat în cadrul documentației standard sau implicarea oricărui alt ofertant decât cel care a prezentat oferta cea mai avantajoasă.</p>
<p>Articolul 70. Contract de achiziției publice (14) Autoritatea contractantă eliberează/restituie garanția de bună execuție a contractului de achiziție de lucrări în termen de 21 zile după semnarea și aprobarea procesului-verbal de recepție finală.</p>	<p>Procesul-verbal de recepție finală se semnează după expirarea perioadei de garanție. Însă perioada de garanție poate fi și 5 și 10 ani și chiar mai mult. Iar garanția de bună execuție de obicei constituie 10-15% din valoarea contractului și în esență poate fi aproximativ egală cu venitul operatorului economic. Iar ținerea acestei sume de autoritatea contractantă sau bancă pe toată perioada de garanție ar cauza cheltuieli substanțiale pentru operatorii economici. Această măsură nu este proporțională cu scopul urmărit. Autoritatea contractantă trebuie să se asigure că contractează operatori economici fezabili, dar nu să impună asemenea măsuri drastice la executarea contractului, care vor duce inevitabil la creșterea prețurilor la oferte.</p>	<p>Articolul 70. Contract de achiziției publice (14) Autoritatea contractantă eliberează/restituie garanția de bună execuție a contractului de achiziție de lucrări în termen de 21 zile după semnarea și aprobarea procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor.</p>
<p>Articolul 72. Subcontractarea (9) Ofertantul este obligat să notifice autoritatea contractantă despre orice modificări ale informațiilor prevăzute la alin. (8) pe durata</p>	<p>O problemă foarte răspândită este participarea de un operator economic la licitație care întrunește cerințele de calificare ca lucrările să fie executate de un alt operator economic subcontractat. În</p>	<p>Articolul 72. Subcontractarea (9) Ofertantul este obligat să notifice autoritatea contractantă despre orice modificări ale</p>

<p>contractului, precum și să prezinte informații privind eventualei noi subcontractanți care vor fi implicați ulterior în lucrările sau serviciile respective.</p> <p>(11) Autoritatea contractantă verifică dacă există motive de excludere a subcontractanților în temeiul necorespunderii criteriilor de calificare. În astfel de cazuri, autoritatea contractantă solicită ca ofertantul să înlocuiască subcontractantul în legătură cu care a rezultat, în urma verificării, că există motive obligatorii de excludere.</p> <p>(13) Autoritatea contractantă are dreptul să solicite subcontractanților prezența după atribuirea contractului să furnizeze certificate și alte documente justificative în locul declarației pe proprie răspundere.</p> <p>(14) Autoritatea contractantă are obligația de a solicita, la încheierea contractului de achiziție publică sau atunci când se introduc noi subcontractanți, prezentarea contractelor încheiate între ofertant și subcontractantul/subcontractanții nominalizat/nominalizați în ofertă sau declarați ulterior, astfel încât activitățile ce revin acestora, precum și sumele aferente prestațiilor, să fie cuprinse în contractul de achiziție publică.</p>	<p>acest fel se eludează cerințele de calificare, dar și motivele de excludere.</p>	<p>informațiilor prevăzute la alin. (8) pe durata contractului.</p> <p>(11) Autoritatea contractantă verifică dacă există motive de excludere a subcontractanților în temeiul necorespunderii criteriilor de calificare. În astfel de cazuri, autoritatea contractantă solicită ca ofertantul să execute partea din contract ce urmează a fi subcontractată subcontractorului în legătură cu care a rezultat, în urma verificării, că există motive obligatorii de excludere.</p> <p>(13) Nu se permite subcontractarea unei părți din contract către un subcontractor care nu a fost declarat la etapa de depunere a ofertelor. Nu se permite subcontractarea unor părți din contract care nu au fost indicate în la etapa de depunere a ofertelor. Volumul lucrărilor/serviciilor care poate fi subcontractat nu poate fi mai mare de 30% din volumul total.</p> <p>(14) Autoritatea contractantă are obligația de a solicita, la încheierea contractului de achiziție publică, prezentarea contractelor încheiate între ofertant și subcontractantul/subcontractanții nominalizat/nominalizați în ofertă, astfel încât activitățile ce revin acestora, precum și sumele aferente prestațiilor, să fie cuprinse în contractul de achiziție publică.</p>
<p>-</p>	<p>O problemă întâlnită în cadrul achizițiilor publice este participarea de către unii operatori economici la multe licitații, supraîncărcarea acestora cu contracte pe care nu le pot duce până la capăt. Este necesar de limitat numărul de contractate pe care un operator economic le poate încheia astfel</p>	<p>Articolul xx: Limitarea volumului de lucrări/servicii de achiziții publice pentru un singur operator economic</p> <p>(1) Unui operator economic nu îi pot fi atribuite pe parcursul unui an bugetar contracte de achiziții publice de lucrări și servicii cu o valoare fără TVA</p>

	<p>încît volumul de lucru să fie corespunzător capacităților acestuia. De asemenea un fenomen negativ este angajarea neoficială a muncitorilor. Și acest lucru poate fi ușor observat la unii operatori economici care cu un număr ireal de mic de angajați execută lucrări publice de zeci de milioane de lei.</p>	<p>care depășește dublul veniturilor din vânzări în executarea de lucrări sau prestarea de servicii a operatorului economic acumulate pe parcursul anului bugetar precedent sau 5 milioane de lei, oricare dintre aceste valori este mai mare. În veniturile din vânzări în executarea de lucrări sau prestarea de servicii nu se includ veniturile obținute din lucrările și serviciile care au fost subcontractate.</p> <p>(2) Unui operator economic nu îi pot fi atribuite pe parcursul unui an bugetar contracte de achiziții publice de lucrări și servicii cu o valoare fără TVA care depășește produsul dintre numărul mediu de angajați pe parcursul anului bugetar precedent și 2 milioane de lei sau 5 milioane de lei, oricare dintre aceste valori este mai mare.</p> <p>(3) La calcularea limitei volumului de lucrări/servicii de achiziții publice conform alin. (1) și (2) se vor lua în considerare și alte contracte încheiate de operatorul economic pe parcursul anului bugetar în desfășurare</p>
<p>Articolul 73. Modificarea contractului în perioada de valabilitate (4) Autoritatea contractantă care modifică un contract de achiziție publică/acord-cadru în situațiile prevăzute la alin. (2) pct. 2) și 3) au obligația de a publica un anunț în acest sens în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” la compartimentul „Buletinul achiziții publice”, iar în cazul achizițiilor publice prevăzute la art. 1 alin. (2), este obligatorie publicarea anunțului și în Jurnalul Oficial al Uniunii</p>	<p>Norma dată impune o povară lipsită de sens pe seama autorităților contractante de a publica modificările contractului de achiziție publică în Jurnalul Oficial al UE. Autoritățile contractante și așa nu au personal, timp, resurse pentru a desfășura eficient multe achiziții publice și li se mai impune încă o formalitate care v-a consuma din timpul lor.</p> <p>Aici atragem atenția că sub incidența art. 1 alin. (2) cad foarte multe achiziții de bunuri și servicii (care depășesc 2.3 mln. de lei).</p>	<p>Articolul 73. Modificarea contractului în perioada de valabilitate (4) Autoritatea contractantă care modifică un contract de achiziție publică/acord-cadru în situațiile prevăzute la alin. (2) pct. 2) și 3) au obligația de a publica un anunț în acest sens în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” la compartimentul „Buletinul achiziții publice”. Anunțul de modificare conține informațiile prevăzute în Anexa nr. 9.</p>

<p>Europene. Anunțul de modificare conține informațiile prevăzute în Anexa nr. 9.</p>		
<p>Articolul 90. Statutul Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor (6) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.</p>	<p>Norma dată repetă art. 2 alin. (5) din proiect și încalcă principiul efectului util (fiecare prevedere trebuie să aibă un efect util dar nu să fie de umplutură)</p>	<p>-</p>
<p>Articolul 105. Dreptul la contestare (3) În sensul prevederilor alin. (1), prin act al autorității/entității contractante se înțelege orice act administrativ, orice altă acțiune sau inacțiune care produce sau poate produce efecte juridice în legătură cu procedura de atribuire.</p>	<p>În versiunea propusă, norma dată limitează competența ANSC în a se expune pe problemele legate de semnarea contractului. Or procedura de atribuire este deja finalizată la momentul semnării contractului.</p> <p>Sunt cazuri când la semnarea contractului, autoritatea contractantă impune alte clauze decât cele din documentația de atribuire și ofertă. Asemenea dispute ar fi bine să fie examinate în continuare de ANSC (la moment competența ANSC este definită cu expresia “în legătură cu procedura de achiziție publică”). Or, adresarea lor în instanță să examineze cîtiva ani o problemă de semnarea contractului este lipsit de sens și ineficient.</p>	<p>Articolul 105. Dreptul la contestare (3) În sensul prevederilor alin. (1), prin act al autorității/entității contractante se înțelege orice act administrativ, orice altă acțiune sau inacțiune care produce sau poate produce efecte juridice în cadrul procedurilor de achiziție publică, pînă la semnarea contractului de achiziție publică.</p>
<p>Articolul 106. Depunerea contestației (3) În cazul în care contestația prevăzută la alin. (1) se referă la documente publicate în mod electronic, data luării la cunoștință se consideră data publicării acestora.</p>	<p>Uneori autoritățile/entitățile contractante cu rea credință nu remit pe email operatorilor economici informația privind atribuirea contractului ci publică decizia de atribuire în MTender. Și problema e că platformele de achiziție cu care se accesează MTender nu asigură în asemenea cazuri notificarea pe email a operatorilor economici. În același timp, operatorii economici participă de obicei la zeci de proceduri de achiziție și nu au</p>	<p>Articolul 106. Depunerea contestației (3) În cazul în care contestația prevăzută la alin. (1) se referă la documentația de atribuire, data luării la cunoștință se consideră data publicării acestora, iar în caz că se referă la rezultatele procedurii, data luării la cunoștință se consideră data notificării prin mijloace electronice la adresa indicată de către ofertant în oferta acestuia.</p>

	<p>posibilitatea de a monitoriza zilnic dacă este sau nu publicată vreo decizie. În baza legii curente se consideră că asemenea publicări nu echivalează cu informarea corespunzătoare și termenul de contestare curge doar din momentul expedierii unei înștiințări pe email. Norma propusă v-a încuraja însă autoritățile/entitățile contractante să nu mai informeze pe email operatorii economici, dar fiind termenul redus pentru contestații, mulți vor omite termenul văzînd prea tîrziu decizia pe MTender.</p>	
<p>Articolul 109. Soluțiile pe care le poate pronunța Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (12) Decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor privind soluționarea contestației poate fi atacată în instanța judecătorească competentă fără a putea invoca alte motive împotriva actelor autorității/entității contractante decât cele cuprinse în contestația adresată Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor.</p>	<p>Unii judecători consideră că deciziile ANSC trebuie contestate cu respectarea procedurii prealabile alții nu. Nici din Codul Administrativ și nici din versiunea actuală a Legii nr. 131/2015, dar și proiectului propus nu este clar dacă această procedură prealabilă trebuie respectată sau nu. Considerăm necesar ca ea să nu fie necesară, or însăși contestarea la ANSC este o quasi procedură prealabilă și este lipsit de sens o atare formalitate în acest caz.</p>	<p>Articolul 109. Soluțiile pe care le poate pronunța Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (12) Decizia Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor privind soluționarea contestației poate fi atacată în instanța competentă fără respectarea procedurii prealabile, fără a putea invoca alte motive împotriva actelor autorității/entității contractante decât cele cuprinse în contestația adresată Agenției Naționale pentru Soluționarea Contestațiilor.</p>
<p>Articolul 110. Litigii Procesele și cererile privind executarea, nulitatea, anularea, rezolvirea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziții publice/sectoriale sau contractelor de concesiuni se soluționează de către instanța judecătorească competentă.</p>	<p>În practică apar divergențe în ceea ce ține de competența instanțelor – sunt judecători care consideră obiect al contenciosului administrativ (tratînd contractele de achiziții publice ca contracte administrative) alții – ca litigiu în procedură generală (tratînd contractele de achiziții publice ca contracte civile). Pentru a nu lăsa loc de interpretări, propunem ca aceste litigii să fie examinate de instanțele de contencios administrativ (or deseori problemele legate de</p>	<p>Articolul 110. Litigii Procesele și cererile privind executarea, nulitatea, anularea, rezolvirea sau denunțarea unilaterală a contractelor de achiziții publice/sectoriale sau contractelor de concesiuni se soluționează de către instanța de contencios administrativ fără respectarea procedurii prealabile.</p>

	aceste contracte sunt examinate împreună cu obiecții față de decizia de atribuire și/sau decizia ANSC).	
--	---	--